

remiss@boverket.se

Ert diarienummer: 2787/2022

Begäran om yttrande avseende Boverkets förslag till föreskrifter om översiktsplan; med konsekvensutredning

Sammanfattning

Boverket har tagit fram ett förslag till föreskrifter för översiktsplan som preciserar kraven i 2 kap. 5 c § plan- och byggförordningen (2011:338), PBF. Föreskrifterna ska stötta kommuner i hur de ska uppfylla kraven. Föreskrifterna innehåller regler om hur informationen i en digital översiktsplan ska definieras och identifieras.

När föreskrifter tas fram och ändras finns det krav på vad som måste redovisas i en konsekvensutredning. Denna konsekvensutredning innehåller därför beskrivningar och svar som särskilt regleras i 6–8 §§ konsekvensutredningsförordningen. Konsekvensutredningen innehåller också andra överväganden utifrån vad som regleras i exempelvis förordningen (2022:208) med instruktion för Boverket.

Många kommuner arbetar redan idag med att ta fram digitala planer. För att nå den fulla potential som digitaliseringen möjliggör krävs ett regelverk som anger hur informationen i en översiktsplan ska definieras och identifieras för att den ska kunna tillgängliggöras och behandlas digitalt.

Översiktsplaner berör många delar av statens och regionernas verksamhet. Ett enhetligt system för översiktsplaners information underlättar möjligheten att söka ut informationen och ger förutsättningar för att effektivt göra nationella och regionala sammanställningar. Efterfrågan på digitalt lägesbestämda statliga planeringsunderlag kommer troligen öka som en följd av föreskrifterna. För statliga myndigheter och regioner kan det krävas nya programvaror och ökad kompetens för att hantera detta.

Synpunkter på utredningen

Boverket återger flertalet positiva konsekvenser som en digitaliserad ÖP process kan innebära. Länsstyrelsen i Halland har inget att erinra mot Boverkets föreslagna konsekvenser utan delar de positiva synpunkter

som lyfts fram av förslaget. Föreskrifterna bedöms generellt generera en mer enhetlig och jämförbar digital kommunal översiktsplanprocess.

Kostnadsmässiga konsekvenser

Länsstyrelsen i Halland anser att de kostnadsmässiga konsekvenserna för statliga organ inte redovisas i sin helhet. Det finns en kostnadseffektivitet i att ha en gemensam process. Men det kommer troligtvis krävas ökade resurser för att tillhandahålla och drifva det digitala planeringsunderlaget.

Om det tillkommer ökade krav på att leverera nya digitala underlag eller konvertera gamla underlag behöver ytterligare resurser omfördelas till att säkerställa de digitala processerna i ÖP sammanhang. Det kan exempelvis kräva en mer planerad och metodisk inmätning och överföring av analogt material till digitala kartor. Det kan dessutom krävas personella kompetenshöjningar i form av utbildningar eller nyrekryteringar, något som inte bara är en ”initial kostnad”.

Det kommer dessutom krävas anpassning mellan länens geodata för att samordna statens underlag till kommunerna. Översiktsplanen och markanvändningen kan presenteras likartad i en standardiserad process, men om det grundläggande underlaget skiljer sig kan det ändå bli svårt att jämföra kommunernas översiktsplaner för exploatörer, invånare och regionala aktörer utan en specifik kopplad analys, vilket kan upplevas förvirrande.

Samplaneringen över gränser bedöms däremot gynnas av en gemensam benämning.

Alternativa lösningar

Det är en omfattande process för många aktörer att ändra system till digitalt. Trots detta anser Länsstyrelsen i Halland att nollalternativet inte är en väg framåt. Flera kommuner har redan digitala översiktsplaner och vinsterna med att gå över till en digital process är flera, vilket uppmärksammas i konsekvensutredningen.

Vilka berörs av förslaget

Konsekvenserna för allmänhetens påverkan kan behöva utvecklas.

Det nämns väldigt kortfattat om hur allmänheten förväntas påverkas av en digital process. Det nämns dock att det ökar rättssäkerheten då processen blir mer tillgänglig och enhetlig.

Utredningen påtalar dock att en digital process kan utesluta vissa grupper som kan få svårare att delta eller läsa av underlaget digitalt. Det

bör då också framgå hur detta kan komma påverka den demokratiska processen av att ta fram en översiktsplan. Folkhälsomyndigheten har i sin rapport ”*Digital teknik för social delaktighet bland äldre personer*”¹ från 2018 påtalat att 400 000 tusen personer över 65 lever i digitalt utanförskap och att var tredje person över 76 år och äldre inte har internt hemma.

De som medverkat i beslutet

Yttrandet har granskats av enhetschef Cecilia Engström med samhällsplanerare Andreas Karlberg som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

1

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/77f20aba933e42978c44fea69689a7e2/digital-teknik-for-social-delaktighet-bland-aldre-personer.pdf>